

Pasaulinio susitarimo pažangos ataskaita

2008 11 01 - 2009 10 31

TURINYS

Valdybos pirmininko žodis	3
Kaip užtikrinamos žmogaus teisės	4
Kaip užtikrinamos darbuotojų teisės	5
Aplinkos apsauga	6
Kova su korupcija	7

VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS

Jau penktus metus, būdami Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą tinklo nariais, sėkmingai nešame socialiai atsakingo verslo vėliavą.

Savo veikloje visuomet laikėmės pagrindinių šio susitarimo principų - veikti atsakingai, nedaryti žalos aplinkai, bendruomenei, kitiems verslams, prisidėjome prie socialinių ir aplinkos apsaugos problemų sprendimo, visuomenės raidos ir ekonomikos augimo, plėtėme bendradarbiavimą ir partnerystę tarp įvairių valstybės sektorių. Prisdėjome prie aplinkosaugos, kultūros, mokslo ir sveikatos apsaugos projektų įgyvendinimo. Praeiais metais suteikėme paramą Kauno medicinos universiteto Radiologijos klinikai, o Neurochirurgijos klinikai padovanojome gyvybiškai svarbios medicininės įrangos – modernų smegenų navikų šalinimo aparatą, taip prisidėdami prie žmonių gyvybių išsaugojimo.

Džiaugiamės galėję prisidėti prie Kauno bendrijos „Viltis“ globojamų žmonių su protine ir fizine negalia dailės darbų parodos „Vilties pavasaris“ rengimo ir eksponavimo. Tikime, kad šis ir panašūs renginiai skatina priimti ir integruoti žmones su negalia, padėti jiems įsitvirtinti visuomenėje.

Prisdėdami prie paramos mokslui, bendradarbiaujame su įvairiais šalies universitetais. Jau kelerius metus remiame Lietuvos laisvosios rinkos instituto veiklą.

Pasulyje ir Lietuvoje vis aktualesnės tampa gamtosaugos problemos, tad didelį dėmesį skiriame dalyvavimui įgyvendinant gamtosaugos projektus ir iniciatyvas. 2008 metais Ūkio bankas tapo pagrindiniu Lietuvos jūrų muziejaus rėmėju bei Birutės Galdikas vardo tarptautinio gamtosaugos fondo steigėju ir rėmėju. Vienas pagrindinių šio labdaros ir paramos fondo tikslų yra remti mokslinius tyrimus aplinkosaugos srityje ir suteikti galimybę Lietuvos studentams vykti į stažuotes Indonezijoje. Šioje šalyje Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai galės plėsti mokslinę ir praktinę antropologijos patirtį.

Tęsėme kultūros puoselėjimo bei plėtojimo projektus. Jau keturis metus iš eilės remiame vieną svarbiausių Kauno miesto kultūrinių įstaigų - Kauno valstybinį dramos teatrą. Stengdamasis prisidėti prie teatrų veiklos ir naujų sumanymų, finansinę paramą bankas skyrė ir kitiems šalies teatrams. Kaip ir anksčiau, rėmėme Lietuvos rusų dramos bei Vilniaus valstybinį mažąjį teatrą. Ūkio banko remiamų kultūros projektų sąrašą papildė vienas garsiausių Lietuvoje „Pažaislio muzikos festivalis“.

Ateityje planuojame tęsti pradėtus ir įgyvendinti naujus socialinius, sveikatos apsaugos, aplinkosaugos projektus, savo darbais įrodydami, kad esame atviri visuomenės poreikiams, stengiamės kurti modernesnę, jaukesnę Lietuvą, ugdančią savo meną, mokslą ir visuomeninę mintį.

Gintaras Ugianskis
Valdybos pirmininkas

KAIP UŽTIKRINAMOS ŽMOGAUS TEISĖS

1 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje.

2 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos užtikrintų, kad jos pačios neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidimų.

Ūkio bankas palaiko šiuos principus, savo veikloje laikydamasis visų Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinės praktikos ir taisyklių, susijusių su finansų sritimi. Šių principų laikymasis įtvirtintas ir banko Etikos kodekse, kuriame yra nuostata, draudžianti banko darbuotojams savo elgesiu skleisti arba skatinti neteisėtą diskriminaciją kitų asmenų lyties, rasės, kalbos, religijos, politinių ryšių, odos spalvos, pilietybės, amžiaus, išsimokslinimo, sveikatos ir šeimyninės padėties atžvilgiu.

Banko Etikos kodekse taip pat aiškiai apibrėžiama pagarba žmogaus teisėms santykiuose su partneriais.

Banko Etikos kodekse įtvirtinta nuostata, kad politiniu atžvilgiu bankas yra neutrali organizacija, kurios darbuotojai privalo atsižvelgti į kitų asmenų laisvę ir gerbti nuomonių skirtumą. Banko darbuotojai turi teisę tarpusavyje laisvai reikšti politinius įsitikinimus, jeigu tokia diskusija netrukdo eiti pareigas arba nekenkia banko politiniam neutralumui. Toks pat reikalavimas taikomas išpažįstamai religijai ar propagandai.

Visi darbuotojai supažindinami su Etikos kodeksu. Jo reikalavimai ir principai yra privalomi visiems banko darbuotojams, kiekvienas iš jų pasirašo pasižadėjimą dėl banko Etikos kodekso laikymosi. Kontrolę užtikrina Personalo departamento direktorius.

Banke užtikrintos lygios vyrų ir moterų, visų tautybių ir religijų atstovų galimybės įsidarbinti bei siekti karjeros, nepriklausomai nuo jų amžiaus. Banke dirba daugelio Lietuvos tautinių mažumų atstovų – rusų, lenkų, baltarusių, ukrainiečių, žydų, tadžikų. Per pastaruosius metus banke dirbančių ne lietuvių tautybės darbuotojų skaičius išaugo 14 proc. Ūkio banko personalo amžius – labai įvairus. Solidi patirtis ir jaunimo energija padeda pasiekti puikių rezultatų. Banke 2009 10 31 dirbo visų amžiaus grupių darbuotojai, tarp jų – 12 pensininkų. Vidutinis darbuotojų amžius – 35 metai. Tiek vyrams, tiek moterims, atliekantiems tokio paties lygio darbą, banke yra mokami vienodi atlyginimai. 2009 10 31 Ūkio banke dirbo 172 vyrai ir 524 moterys.

Ūkio banko personalo politika orientuota į ilgalaikius darbo santykius su darbuotojais. Galime pasidžiaugti, kad net 21 proc. darbuotojų banke dirba jau daugiau nei 10 metų. Darbuotojams sudaromos sąlygos tobulėti, kelti kvalifikaciją, mokytis, siekti karjeros ir realizuoti geriausius gebėjimus.

Banke užtikrinamos saugios bei sveikatai nežalingos darbo sąlygos. Bankas, kaip darbdavys, imasi priemonių darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti ir organizuoja darbuotojų saugos ir sveikatos būklės vidinę kontrolę įmonėje. Konkretūs darbų saugos ir sveikatos reikalavimai išdėstyti pareigybinėse arba instruktavimo darbo vietoje saugos ir sveikatos instrukcijose. Vieną kartą per metus banko darbuotojams atliekama sveikatos diagnostika banko parinktoje sveikatos priežiūros įstaigoje. Sveikatos tikrinimas apmokamas banko lėšomis.

Per aprašomąjį laikotarpį nebuvo gauta skundų dėl žmogaus teisių pažeidimų ar užfiksuota pažeidimų šioje srityje. Ateityje banke planuojama sukurti galimų Etikos kodekso, darbo etikos ar su žmogaus teisių pažeidimais susijusių nusiskundimų pateikimo bei nagrinėjimo tvarką, kuri užtikrintų efektyvų darbuotojų galimų skundų sprendimą bei konfidencialumą.

KAIP UŽTIKRINAMOS DARBUOTOJŲ TEISĖS

3 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos paremtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas.

4 principas: Bet kokios formos privalomojo ir priverstinio darbo eliminavimas.

5 principas: Vaikų darbo panaikinimas.

6 principas: Diskriminacijos, susijusios su įdarbinimu ir profesija, panaikinimas.

Ūkio bankas palaiko visus šiuos principus. Banko darbuotojams yra suteiktos techninės ir kitos galimybės kurti profesines organizacijas, tam tikslui gali būti naudojamas vidinis bendrovės interneto puslapis ir kitos priemonės. Bankas palaiko profesinių sąjungų kūrimo laisvę, tačiau darbuotojai per aprašomąjį laikotarpį neinicijavo tokių asociacijų kūrimo ir nevykdė kolektyvinių derybų. Bankas ir toliau nesudarys kliūčių asociacijų kūrimui bei remis tokias iniciatyvas užtikrindamas technines priemones bei sudarydamas galimybes susitikimams su vadovybe, jeigu darbuotojai jas sieks įgyvendinti.

Ūkio bankas savo kasdienėje veikloje palaiko ir įgyvendina principą panaikinti bet kokią privalomąją ar priverstinę darbą, nustatydamas darbuotojams 40 val. darbo savaitę. Banko „Darbo tvarkos taisyklėse“ numatytos darbo valandos bei vadovų atsakomybė už darbo grafikų sudarymą. Banko Apsaugos departamentas taip pat užtikrina „Darbo tvarkos taisyklių“ laikymąsi, kurios nustato, kad pastate po darbo valandų ir savaitgaliais darbuotojai gali būti tik ribotą laiką bei su specialiais leidimais. Darbo laiko apskaitą bei jo apmokėjimą užtikrina Personalo departamentas. Banke viršvalandžiai nedaromi, išskyrus atvejus, kai negalima nutraukti darbo. Tokio pobūdžio situacijos susijusios tik su 1 proc. banko darbuotojų. Viršvalandžiai, kurie susidarė atvejais, kai nebuvo galima nutraukti darbo, sutikusiems dirbti darbuotojams buvo visiškai apmokėti. Minimiu laikotarpiu banke nebuvo nustatyta pažeidimų šioje srityje.

Visi banko darbuotojai turi teisę pasirinkti norimą kasmetinių atostogų metą, kurį privalo suderinti su tiesioginiu vadovu bei Personalo departamentu. Darbuotojams, priklausomai nuo darbo stažo banke, suteikiamos papildomos apmokamų atostogų dienos (pvz. išdirbus banke 5 metus, atostogos pailgėja 3 darbo dienomis, už kurias atsiskaitoma įprasta tvarka).

Ūkio bankas kategoriškai pasisako prieš vaikų darbą. Aprašomuoju laikotarpiu jauniausio banko darbuotojo amžius buvo 19 metų. Personalo departamentas tikrina asmens amžių priėmimo į darbą metu ir užtikrina, kad nebūtų pažeidžiama nuostata nepalaikyti vaikų darbo. Minimiu periodu Ūkio bankas tęsė finansinę paramą įvairių sporto šakų vystymui taip prisidėdamas prie vaikų ir jaunimo užimtumo skatinimo. Buvo įgyvendintos ir kitos iniciatyvos, skirtos jaunimui.

Kiekvienais metais bankas darbuotojų vaikams organizuoja Kalėdinę šventę, kurios metu vaikams rodomas spektaklis, dovanojami saldainiai.

Banko vidaus taisyklės, reglamentuojančios personalo politiką Ūkio banke, nustato, jog bankas yra linkęs mokėti darbuotojams tiesiogiai ir tokius atlyginimus, kurie garantuotų jiems padorią gyvenimo kokybę ir sudarytų jiems sąlygas nuolatiniam tobulėjimui. Banke mokamas vidutinis atlyginimas yra kelis kartus didesnis už šalies statistinį vidutinį atlyginimą, todėl darbuotojai gali skirti lėšų savo ir savo vaikų lavinimui, turiningam laisvalaikui bei poilsiui. Visi banko darbuotojai, net ir bandomuoju laikotarpiu, uždirba daugiau negu nustatytas minimalus atlyginimas šalyje. Operacijų, sunkių ligų, nelaimingų atsitikimų buityje arba kelyje atveju Ūkio banko darbuotojams suteikiama pašalpa, jeigu darbuotojas nėra apdraustas nuo nelaimingų atsitikimų. Nuo 2008 metų į darbuotojų skatinimo sistemą įtrauktas naujas priedas – sveikatos draudimas. Papildomo privataus darbuotojų sveikatos draudimo dydis nustatomas atsižvelgiant į darbuotojo užimamas pareigas. Privatus sveikatos draudimas darbuotojams suteikia galimybę apdraustiesiems profilaktiškai tikrintis sveikatą bei gydytis pasirinktose sveikatos įstaigose, pirkti vaistus, naudotis kitomis sveikatingumo paslaugomis. Šios paslaugos yra apmokamos draudimo bendrovės.

Ūkio banko politikoje tiksliai apibrėžiama banko personalo planavimo, paieškos ir atrankos tvarka. Banko „Personalo vadove“ įtvirtinta nuostata, kad darbuotojai darbui banke parenkami atsižvelgiant į jų išsimokslinimą, kompetenciją, profesionalumą, suvokimą apie būsimą darbą, atsakomybę apie darbų atlikimą, profesinių etikos reikalavimų išmanymą, rekomendacijų bei tobulinimosi dokumentų turėjimą. Atrankos metu pirmenybė teikiama darbuotojams banko viduje, jei jie atitinka keliamus reikalavimus. Jei viduje tinkamų darbuotojų nerandama, skelbiama išorinė paieška. Skelbimuose nėra nurodoma pretendento į laisvą darbo vietą lytis ar amžius, yra taikomi tik kvalifikaciniai atrankos kriterijai.

Ūkio bankas vertina savo darbuotojus, jų indėlį į banko plėtojamą verslą.

APLINKOS APSAUGA

7 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos paremtų prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą;

8 principas: Imtųsi iniciatyvų aplinkosauginėi atsakomybei didinti;

9 principas: Skatintų aplinkai palankių technologijų vystymąsi ir platinimą.

Ūkio bankas palaiko visus su aplinkos apsauga susijusius principus, nors jo veikla nėra susijusi su galimu tiesioginiu poveikiu aplinkai bei gamtai, išskyrus poveikį, susijusį su kasdiene biuro veikla, verslo kelionėmis ir pan. Poveikis nėra didelis, nes bankas jokios gamybos nevysto, o paslaugas teikia nesukeldamas tiesioginio ir išvestinio neigiamo poveikio aplinkai. Banko vidaus taisyklėse įtvirtintas įpareigojimas darbuotojams saugoti aplinką, tausoti gamtos išteklius, savo veikla nepažeisti aplinkos kokybės normatyvų ir standartų. Bankas siekia sumažinti galimą poveikį gamtai ir aplinkai savo kasdienės veiklos rėmuose. Biuro technika bei įranga perkama iš patikimų tiekėjų bei gamintojų, tiekiančių sertifikuotą įrangą. Banko eksploatuojamose patalpose veikia naktinis šilumos taupymo režimas, ieškoma kitų galimybių taupyti. Bankas stengiasi naudoti ne senesnius nei 3–4 metų senumo automobilius, kurių tarša yra santykinai mažesnė negu senesnių automobilių. Siekiant, kad aplinka būtų kuo mažiau teršiama, stengiamasi nuolat atnaujinti savo naudojamų automobilių parką. Minimam laikotarpiu bendrame bankui priklausančiame automobilių parke senesni nei 4 metų automobiliai sudarė tik 20 proc.

Tausoti aplinką siekiama ir kasdieninėje veikloje: naudojamos pakartotinai užpildytos spausdintuvų kasetės, daugiau perdirbamo popieriaus, sena ir nenaudojama buitinė technika perduodama antriniam perdirbimui, banko darbuotojai skatinami kaupti makulatūrą, kuri taip pat yra perdirbama.

Bankas taip pat prisideda prie aplinkos apsaugos teikdamas paslaugas, kurios leidžia mažinti gamtinių išteklių poreikį. Viena iš tokių paslaugų – internetinė bankininkystė, kuri padeda mažinti verslo kelionių skaičių, popieriaus sunaudojimą atliekant daugelį banko operacijų. Banko internetinės bankininkystės vartotojų skaičius aprašomuoju laikotarpiu pasiekė 71 tūkst., per metus išaugdamas 62 procentais. 2008 m. kovo – balandžio mėnesiais Žemės dienos proga Ūkio bankas vykdė akciją „Leiskite gamtai lengviau atsikvėpti – naudokitės *Eta banku*“. Akcijos metu klientai buvo raginami tausoti gamtą, saugoti medžius kasdienes bankines operacijas atlikti naudojantis internetinės bankininkystės sistema *Eta banku*. Internetinės bankininkystės tobulinimas bei funkcionalumo plėtimas ir ateityje išliks tarp prioritetinių Ūkio banko veiklos sričių.

Prie Ūkio banko popieriaus sunaudojimo apimčių mažinimo prisideda ir banke veikiantis vidinis interneto puslapis. Jame pateikiami visi dokumentai, procedūros bei informacija, skirta banko darbuotojams, todėl ženkliai mažinamas vidinių spausdintų dokumentų kiekis.

KOVA SU KORUPCIJA

10 principas: Verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų papirkimą bei kyšininkavimą).

Bankas palaiko principą kovoti prieš bet kokias korupcijos formas ir griežtai pasisako prieš papirkimą bei kyšininkavimą. Bankas savo veikloje laikosi visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių, susijusių su finansų sritimi. Banko pirkimų politikoje yra apibrėžti pagrindiniai turto įsigijimo principai, kuriais remiantis vykdomi pirkimai – tai profesionalumas, skaidrumas, objektyvumas, laisva konkurencija, verslo etika. Pirkimai turi būti atliekami objektyviai įvertinant poreikį, sąlygas ir galimybes bei atitikti laisvos konkurencijos ir verslo etikos principus. Griežti antikorporciniai principai yra nustatyti ir banko Etikos kodekse.

Renkantis partnerius visada stengiamasi išvengti interesų konflikto. Remiantis banko Etikos kodeksu, darbuotojai, tvarkydami asmeninius finansinius reikalus ir atlikdami bankines operacijas su jiems priklausančiomis sąskaitomis arba su sąskaitomis, kurios priklauso su jais susijusiems ūkio subjektams, privalo naudoti tokias pat priemones, kurios skirtos visiems klientams.

Ūkio bankas, kaip finansinė institucija, vienu svarbiausių savo veiklos aspektų laiko pinigų plovimo prevencijos užtikrinimą. Banke galioja pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių taikymo politika, paruošta remiantis naujausiais Lietuvos banko valdybos patvirtintais kredito įstaigoms skirtais nurodymais, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų direktyvomis bei konvencijomis ir tarptautinių organizacijų rekomendacijomis. Kiekvienais metais Lietuvos bankas ir nepriklausomi auditoriai tikrina, ar Ūkio banko pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės bei jų įgyvendinimo efektyvumas atitinka pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Ūkio banko vadovybei periodiškai rengiamos ataskaitos apie pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą banke. Su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos politika supažindinami visi banko darbuotojai pasirašytinai. Visiems banke dirbantiems specialistams periodiškai organizuojami pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos mokymai. Pinigų plovimo prevencijos departamento darbuotojai kasmet dalyvauja tarptautinėse konferencijose ir stažuotėse, kurias organizuoja sertifikuoti pinigų plovimo prevencijos specialistai (ACAM nariai) ar panašaus lygio organizacijos.

Ūkio bankas savo kasdienėje veikloje taiko visas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme numatytas priemones. Be kitų griežtų nuostatų, Bankas nedalyvauja pinigų plovimo operacijose, laikosi pinigų plovimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų, saugo klientų komercines paslaptis, nefinansuoja nelegalaus verslo. Bankui priimtini tik tie klientai, kurių turtas bei lėšos pagrįsti ir jų įsigijimo teisėtumas nekelia abejonių. Bankas neatidaro anonimių ar kintamų pavadinimų sąskaitų, nepalaiko ryšių su fiktyviais bankais.

